

NAUJIENLAIŠKIS

TARPTAUTINĖS SANKCIJOS

TURINYS:

EUROPOS SĄJUNGA - 2

LIETUVA - 4

JUNGTINĖ KARALYSTĖ - 6

JUNGTINĖS AMERIKOS VALSTIJOS - 8

KITOS NAUJIENOS - 11

EUROPOS SĄJUNGA

Europos Komisija atnaujino dvejopo naudojimo prekių kontrolės sąrašą

2023 m. sausio 11 d. Europos Komisija atnaujino ES dvejopo naudojimo prekių kontrolės sąrašą, siekiant jį suderinti su ES dvejopo naudojimo reglamentu ir atitinkamais sprendimais, priimtais pagal tarptautinius ginklų neplatavimo režimus ir eksporto kontrolės susitarimus iki 2021 m. gruodžio mėn.

2023 m. sausio 11 d. ES oficialiajame leidinyje buvo paskelbtas Komisijos Deleguotasis Reglamentas (ES) 2023/66, iš dalies keičiantis Reglamento (ES) 2021/821 I priedą (žinomas kaip dvejopo naudojimo prekių reglamentas).

Šis dvejopo naudojimo reglamento I priedo atnaujinimas yra kasmetinio ES dvejopo naudojimo prekių kontrolės sąrašo vykdymo dalis ir nepriklauso nuo ES eksporto apribojimų taikomų Rusijai ar Baltarusijai.

Dvejopo naudojimo prekių sąrašo papildymas susijęs su elektronika, puslaidininkiais ir kompiuteriais, chemijos ir biologijos sektoriumi bei aviacija ir varomaisiais įrenginiais.

Daugiau informacijos (anglų k.): [Commission updates EU control list of dual-use items](#)

Europos Taryba inicijavo ES valstybių narių praktikos, nustatant įmonių kontrolę, tyrimą

2023 m. sausio 16-17 d. Prahoje vyko regioninė konferencija „Efektyvus ES sankcijų režimo įgyvendinimas – iššūkiai ir geroji praktika“.

Renginį organizavo Europos Tarybos Ekonominių nusikaltimų ir bendradarbiavimo skyrius, bendradarbiaudamas su Europos Komisija (Struktūrinių reformų rėmimo generalinis direktoratas – DG REFORM ir Finansinio stabilumo, finansinių paslaugų ir kapitalo rinkų sąjungos generalinis direktoratas – DG FISMA) ir Europos Komisijos atstovais. Konferencijoje dalyvavo nacionalinių kompetentingų institucijų atstovai iš 19 ES valstybių narių.

Pažymėtina, kad pagal bendrą techninės paramos priemonės (TSS) iniciatyvą „Veiksmingas ir vienodas sankcijų režimo įgyvendinimas ES valstybėse narėse“ Europos Taryba šiuo metu remia Čekijos, Latvijos ir Maltos nacionalines kompetentingas institucijas, stiprinant jų gebėjimus veiksmingai įgyvendinti ES ribojamąsias priemones taikomas Rusijos Federacijai, o taip pat atliekant analizes ir tyrimus, kuriais siekiama nustatyti gerąją praktiką, kaip veiksmingai ir vieningai įgyvendinti ribojamąsias priemones visoje ES.

Glaudžiai bendradarbiaudama su Čekijos valdžios institucijomis ir Europos Komisijos DG FISMA, **Europos Taryba inicijavo lyginamąjį ES valstybių narių praktikos, susijusios su asmenų, kurie veiksmingai kontroliuoja įmonę, nustatymu, tyrimą.** Tyrimas bus atliekamas vykdant Techninės paramos priemonės (TSS) / Europos Tarybos projektą „Veiksmingas ir vienodas sankcijų režimo įgyvendinimas ES valstybėse narėse“.

Šis projektas prasidėjo 2022 m. rugsėjo 1 d. ir truks 8 mėnesius. Vykdant projektu numatytą veiklą siekiama prisidėti prie:

- valdžios institucijų gebėjimų identifikuoti asmenis ir subjektus, kurie veiksmingai kontroliuoja įmones, stiprinimo ir rizikos, susijusios su sankcijų pažeidimais, sumažinimo; ir

- atitinkamų institucijų gebėjimų sušvelninti rizikas, susijusias su sankcijų vengimu naudojant virtualųjį turtą, stiprinimu.

Daugiau informacijos (anglų k.):

- **Apie konferenciją:** Challenges and good practices for the effective implementation of the EU sanctions regime - Economic Crime and Cooperation Division;
- **Apie projektą:** TSI - Effective and uniform implementation of the sanctions regime in EU member states - Economic Crime and Cooperation Division

EK DUK atnaujinimai

2023 m. sausio 20 d. Europos Komisija pateikė atnaujintus DUK:

- **dėl sankcionuotų prekių pardavimo, importo ir perdavimo** (Tarybos Reglamento (ES) Nr. 833/2014 3g, 3i, 3j ir 3o straipsniai).

DUK papildytas keturiais papildomais klausimais, susijusiais su aukso importo draudimu. Pažymėtina, kad anksčiau klausimai, susiję su draudimu importuoti auksą buvo talpinami atskirame, tam skirtame dokumente. Nuo šiol su aukso importo draudimu susiję klausimai bus talpinami dokumente kartu su kitais klausimais dėl sankcionuotų prekių pardavimo, importo ir perdavimo.

- **dėl eksporto ribojimų taikomų dvejetainės paskirties ir pažangiųjų technologijų prekėms** (Tarybos Reglamento (ES) Nr. 833/2014 2. 2a ir 2b straipsniai).

DUK papildytas atnaujinta Koreliacijos lentelė (Tarybos Reglamento (ES) Nr. 833/2014 Priedas Nr. VII). Pažymėtina, kad Koreliacijos lentelėje VII priede nurodytos prekės susiejamos su atitinkamais prekių kodais, apibrėžtais pagal Bendrojo muitų tarifo ir Kombinuotosios nomenklatūros (KN) taisykles. Atitinkami 8 skaitmenų KN kodai apibrėžia prekių muitinę klasifikaciją ir kodus, kurie turi būti įrašyti į muitinės deklaraciją.

- atnaujinta konsoliduota **DUK** versija (atnaujinta 2023.01.20).

MONEYVAL ataskaita apie Lietuvą

2023 m. sausio 18 d. Europos Tarybos kovos su pinigų plovimu institucija (MONEYVAL) paskelbė ataskaitą apie Lietuvą, kurioje nurodoma, kad Lietuva padarė pažangą kovoje su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu.

Ataskaitoje skelbiama, kad **Lietuva pagerino atitiktį dviem Finansinių veiksnių darbo grupės kovai su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu (FATF) rekomendacijoms**, susijusioms su juridinių asmenų naudos gavėjų skaidrumu ir grynųjų pinigų gabenimo kontrole.

Pažymėtina, kad padidindama muitinės įgaliojimus prašyti papildomos informacijos ir ją gauti, Lietuva pašalino anksčiau nustatytą reikšmingą trūkumą. Be to, Lietuva sustiprino koordinavimo mechanizmą tarp Muitinės ir Migracijos departamento bei finansinės žvalgybos padalinio. Ataskaitoje atkreipiamas dėmesys, kad vis dar esama nedidelių trūkumų, susijusių su grynųjų pinigų pervežimu paštu ir (arba) kroviniu transportu ir jų sulaikymu, siekiant surinkti galimus pinigų plovimo ir teroristų finansavimo veiklos įrodymus.

Dėl juridinių asmenų skaidrumo ataskaitoje pabrėžiama, kad Lietuva ėmėsi svarbių veiksmų, jog padidintų juridinių asmenų skaidrumą. Praėjusiais metais pradėjo veikti juridinių asmenų naudos gavėjų posistemis (JANGIS), kuriame renkama informacija apie juridinių asmenų akcininkus, narius ir savininkus. Pažymėtina, kad, nors Lietuva patobulino teisinį reglamentavimą, susijusį su juridinių asmenų skaidrumu, tačiau vis dar esama trūkumų, susijusių su poveikio priemonių proporcingumu ir atgrasymu, taip pat su juridinių asmenų rizikos vertinimu.

MONEYVAL ataskaitoje taip pat analizuojamos įvairios teisinės, reguliavimo ir institucinės priemonės, susijusios su nefinansinių įmonių ir profesijų priežiūra, tačiau šių priemonių nepakako FATF 28 rekomendacijos reitingui pagerinti.

Pažymėtina, kad **Lietuva jau užsitikrino visišką atitiktį 8-ioms iš 40-ies FATF rekomendacijų**, kurios laikomos tarptautiniu kovos su pinigų plovimu ir terorizmo finansavimu standartu. 27-ioms rekomendacijoms nustatyti nedideli trūkumai. Visiškos neatitikties vertinimų Lietuva neturi, tačiau **lieka dar penkios rekomendacijos, susijusios su nacionaliniu bendradarbiavimu ir koordinavimu, kriptoturto reglamentavimu ir priežiūra, tarptautinių sankcijų, ribojamųjų priemonių įgyvendinimu, ne finansų sektoriaus reguliavimu ir priežiūra (2, 6, 7, 15 ir 28 FATF rekomendacijos), dėl kurių reikalinga pažanga.**

Daugiau informacijos:

- MONEYVAL ataskaitoje - [Lietuvos progresas kovoje su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu](#) | Lietuvos bankas (lietuvių k.);
- MONEYVAL pranešimas - [MONEYVAL report on Lithuania: improvements in transparency of legal persons and in powers of customs authorities - Committee of Experts on the Evaluation of Anti-Money Laundering Measures and the Financing of Terrorism](#) (anglų k.);
- MONEYVAL **ataskaita** apie Lietuvą (anglų k.).

LIETUVA

Informacija apie įšaldytą turtą Lietuvoje

Vadovaujantis Tarybos reglamentu dėl ribojamųjų priemonių, taikytinų atsižvelgiant į Rusijos veiksmus, kuriais kenkiama Ukrainos teritoriniam vientisumui, suverenitetui ir nepriklausomybei arba į juos kėsiamasi,

Lietuvoje finansinės sankcijos yra taikomos 9 juridiniams asmenims, remiantis sąsajomis per nuosavybės teisę ar kontrolę. Šiems asmenims priklausančių **įšaldytų lėšų sąskaitose bendra suma yra daugiau nei 29,352 mln. eurų, 1,777 mln. JAV dolerių.**

Bendra įeinančių įšaldytų lėšų, kurių siuntėjams taikomos ES ribojamosios priemonės, **suma yra 1,254 mln. eurų, daugiau nei 1,315 mln. JAV dolerių ir daugiau nei 215 tūkst. Rusijos rublių.**

Vadovaujantis 2006 m. gegužės 18 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 765/2006 dėl ribojamųjų priemonių atsižvelgiant į padėtį Baltarusijoje ir į Baltarusijos įsitraukimą į Rusijos agresiją prieš Ukrainą, **šiuo metu įšaldytos lėšos 6 juridinių asmenų ir 1 fizinio asmens sąskaitose, bendra suma 34,366 mln. eurų ir 7,680 mln. JAV dolerių.**

Informacija parengta remiantis FNTT tinklapyje skelbiama informacija. Informacija pateikta 2023.01.18 dienai.

Daugiau informacijos (lietuvių k.): [TARPTAUTINĖS FINANSINĖS SANKCIJOS | Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba](#)

Lietuvos muitinė vykde prevencines priemones

Pirmomis sausio savaitėmis Lietuvos muitinė, bendradarbiaudama su Lietuvos transporto saugos administracija, pasienyje su Baltarusija vykde prevencines priemones, siekdama užkardyti galimus pažeidimus, susijusius su Rusijai ir Baltarusijai nustatytais sankcijomis.

Siekiant identifikuoti galimus pažeidimus, dalis transporto priemonių buvo nukreipiama papildomam tikrinimui tachografu, siekiant išsiaiškinti, ar prekės tikrai atvyko iš kitų Vidurio Azijos šalių, o ne iš Rusijos ar Baltarusijos.

Preveninės priemonės vykdymo metu į Lietuvos Respublikos teritoriją neįleistos 72 transporto priemonės, neišleista 19. Dėl įvairių pažeidimų muitinės pareigūnai surašė 27 administracinių teisės pažeidimų protokolus.

Lietuvos transporto saugos administracijos darbuotojai papildomo tikrinimo metu nustatė ir kitų pažeidimų: 5 transporto priemonėse rasta išmetamųjų dujų neutralizavimo sistemos (Adblue) neatitikimų, 2 vairuotojai neturėjo vairuotojo liudijimų, kurie trečiųjų šalių piliečiams būtini, 5 transporto priemonėse nustatyti vairavimo ir poilsio režimo pažeidimai.

Sustiprintos muitinės kontrolės priemonės siekiant užkardyti galimus pažeidimus pasienyje bus vykdomos ir ateityje.

Daugiau informacijos (lietuvių k.): [Aktualijos](#)

Lietuvos muitinė griežtina grynųjų pinigų kontrolę

Muitinės pareigūnai praneša jau trečią mėnesį susiduriantys su tendencija, kai į Lietuvą nuolat gabenamos stambios Ukrainos grivinių sumos. Pinigus dažniausiai veža ne Ukrainos piliečiai, neretai tai grupės asmenų, kurie, galimai, įvažiuodami išsidalina grivinas, kad neviršytų deklaravimui būtinos 10 tūkst. eurų vertės sumos.

Įtariama, kad tokiu būdu (išsikeičiant Lietuvoje ar Lenkijoje) gali būti mėginami realizuoti neteisėtais būdais karo Ukrainoje metu užvaldyti pinigai. Todėl Lietuvos muitinės pareigūnai dar pernai sustiprino grynųjų pinigų kontrolę pasienyje su Baltarusija: esant abejonėms dėl jų gabenimo teisėtumo, grivinos yra sulaikomos pinigų kilmei išsiaiškinti. **Per du su puse mėnesio pareigūnai šitaip jau sulaikė apie 44 mln. grivinių (kurių vertė – maždaug 1,1 mln. eurų).**

Nuo lapkričio Lietuvos muitinėje jau fiksuota apie pusšimtį tokių bandymų įsivežti didesnes ar mažesnes grivinių sumas, dažniausiai – nesiekiančias 10 tūkst. eurų vertės. Pinigus dažniausiai gabena Baltarusijos piliečiai, tačiau pasitaiko ir lietuvių, lenkų.

Vis dėlto Lietuvos muitinės pareigūnai kviečia nesibaiminti tuos Ukrainos piliečius, kurie išties gabenasi asmenines santaupas ir gali įrodyti jų kilmę. Kiekvienas atvejis vertinamas individualiai ir geranoriškai, atsižvelgiant į situaciją. Svarbu nepamiršti, kad asmenys, iš trečiųjų šalių atvykstantys į Lietuvos Respubliką ir gabenantys ne mažesnę kaip 10 tūkst. eurų grynųjų pinigų sumą (ar ją atitinkančią sumą kita valiuta), taip pat – muitinės pareigūnų pareikalavimu – ir mažesnes sumas, privalo jas deklaruoti muitinės įstaigoje, per kurią atvyksta į Lietuvos Respubliką be atskiro muitinės pareigūno reikalavimo.

Daugiau informacijos (lietuvių k.): [Aktualijos](#)

JUNGTINĖ KARALYSTĖ

JK atnaujino Armėnijos ir Azerbaidžano ginklų embargo gaires

2023 m. sausio 10 d. Jungtinės Karalystės (JK) Užsienio, Sandraugos ir plėtros biuras (FCDO) bei jungtinis eksporto kontrolės skyrius (ECJU) atnaujino gaires dėl Armėnijai ir Azerbaidžanui taikomų ginklų embargo, siekiant paaiškinti, kad karinės įrangos tiekimui kitiems galutiniams vartotojams, pvz., humanitarinės, taikos palaikymo, tyrimų ar žiniasklaidos organizacijoms nebus taikomas embargas, nebent būtų nustatytas aiškus pavojus, kad karinė įranga bus nukreipta į Armėnijos arba Azerbaidžano valstybės ginkluotąsias pajėgas, policiją ar saugumo pajėgas.

Pažymėtina, kad šis embargas įgyvendinamas JK 2008 m. Eksporto kontrolės įsakymu. Visos Armėnijos ir Azerbaidžano, kaip ir kitų šalių, eksporto ir prekybos licencijų paraiškos vertinamos kiekvienu konkrečiu atveju pagal JK strateginio eksporto licencijavimo kriterijus. Licencijos neišduodamos, jei jos prieštarauja nustatytiems kriterijams. Be to, kai kurioms prekėms, kurios nėra įtrauktos į JK karinį sąrašą, taip pat gali prireikti eksporto licencijos. Tokioms prekėms taikoma karinio galutinio naudojimo kontrolė.

Daugiau informacijos (anglų k.): [UK sanctions relating to Armenia and Azerbaijan - GOV.UK](#)

Bendruomenių rūmų siūlymas dėl Irano IRGC uždraudimo

2023 m. sausio 12 d. JK Bendruomenių rūmų nariai vienbalsiai balsavo už pasiūlymą, kuriuo JK vyriausybė raginama uždrausti Irano Islamo revoliucinės gvardijos korpusą (IRGC), kaip teroristinę organizaciją.

Nors balsavimo rezultatai nėra įpareigojantys, tai rodo, kad britų įstatymų leidėjai iš esmės daro vis didesnę spaudimą vyriausybei reaguoti į saugumo pajėgų, daugiausia kontroliuojamų Revoliucijos gvardijos, smurtą prieš protestuotojus Irane.

Iki šiol IRGC personalas, jų „Basij“ milicija, žvalgybos agentai ir nuolatinės policijos, kuriai vadovauja aukščiausi IRGC generolai, nužudė apie 500 civilių ir suluošino šimtus žmonių. Keturiems protestuotojams taip pat buvo įvykdyta mirties bausmė po fiktyvių teismų.

Pradėdamas diskusiją bendruomenių rūmuose, valdančiosios konservatorių partijos narys Bobas Blackmanas nurodė, kad IRGC turėtų būti įtraukta į draudžiamų teroristinių organizacijų sąrašą.

Daugiau informacijos (anglų k.): [Iran - Hansard - UK Parliament](#)

JK paskelbė sankcijas Irano generaliniam prokurorui

2023 m. sausio 14 d. JK nustatė sankcijas Irano generaliniam prokurorui. Sankcijos Irano generaliniam prokurorui nustatytos dėl to, kad Irano režimas įvykdė mirties bausmę JK ir Irano pilietybę turinčiam Alirezai Akbari. Kaip nurodoma pranešime, Irano generalinis prokuroras Mohammadas Jafaras Montazeris yra viena įtakingiausių Irano figūrų teismų sistemoje. Jis atsakingas už teismų procesą ir mirties bausmės taikymą Irane.

Reaguodama į žiaurios Irano režimo veiksmus, JK yra nustačiusi sankcijas daugiau nei 40 naujų sankcijų, įskaitant sankcijas 6 asmenis, susijusiems su Irano revoliuciniais teismais, kurie buvo atsakingi už protestuotojų baudžiamąjį persekiojimą griežtomis bausmėmis, įskaitant mirties bausmę.

Daugiau informacijos (anglų k.): [UK sanctions Iranian Prosecutor General following execution of Alireza Akbari](#)

JK Bendruomenių Rūmų Tarptautinės prekybos komitetas atlieka tyrimą dėl Rusijos prekybos sankcijų

2023 m. sausio 19 d. JK Bendruomenių Rūmų Tarptautinės prekybos komitetas paskelbė apie vykdomą tyrimą, kurios tikslas nustatyti JK prekybos sankcijų veiksmingumą ir poveikį Rusijai.

Tyrimo metu planuojama analizuoti Tarptautinės prekybos departamento vaidmenį kuriant, įgyvendinant ir vykdamas su prekyba susijusias sankcijas Rusijai. Komitetas taip pat tirs su prekyba susijusių sankcijų poveikį JK įmonėms, tiekimo grandinėms ir vartotojams bei vyriausybės paramos ir gairių veiksmingumą sankcijų, taikomų Rusijai, kontekste.

Taip pat planuojama tyrimo metu nustatyti, ar JK prekybos politika ir požiūris į tarptautinį bendradarbiavimą sušvelnino sankcijų poveikį šalies viduje.

Ekspertai, suinteresuotosios įstaigos ir (ar) asmenys raginami pateikti įrodymus ir (ar) informaciją tyrimui iki 2023 m. kovo 17 d.

Daugiau informacijos (anglų k.): [MPs to investigate effectiveness and impact of UK's trade sanctions on Russia - Committees - UK Parliament](#)

Naujos sankcijos Iranui

2023 m. sausio 23 d. JK paskelbė apie naujas sankcijas Irano pareigūnams, įskaitant generalinio prokuroro pavaduotoją Ahmad Fazelian.

Papildomai sankcijos nustatytos:

- **Kiyumars Heidari**, Irano Islamo Respublikos sausumos pajėgų vadui. Heidari viešai prisipažino, kad jis ir jo pajėgos dalyvavo smurtiniame atsake į 2019 m. lapkričio mėn. protestus, dėl kurių žuvo mažiausiai šimtai protestuotojų. Be to jis ir toliau šiandien įsako vykdyti represijas prieš protestus.
- **Hossein Nejat**, Saralah būstinės Islamo revoliucijos gvardijos korpuso (IRGC) vado pavaduotojui. Sarallah yra IRGC padalinys, atsakingas už Teherano saugumą, kur buvo vykdomas žiauriausias smurtas prieš Irano žmones.
- **Basij pasipriešinimo pajėgoms**. Režimo vadovybė mobilizuoja Basij pajėgas IRGC, kad būtų vykdomos žiaurios represijos Irano gatvėse.
- **Salar Abnoush**, Basij vado pavaduotojui. Abnoush viešai apibūdino savo vadovavimo ir kontrolės vaidmenį Basij pajėgose ir šiandien toliau vadovauja jų represinei taktikai.

Daugiau informacijos (anglų k.): [UK imposes further coordinated sanctions on Iranian regime officials](#)

JAV pilietis pripažino pažeidęs JAV sankcijas taikomas Iranui

2023 m. sausio 9 d. JAV Valstybės teisingumo departamentas išplatino pranešimą, kuriame nurodoma, kad maždaug nuo 2018 m. kovo mėn. iki 2020 m. rugsėjo mėn. Behrouz Mokhtari, natūralizuotas JAV pilietis (kilęs iš Irano) ir kiti asmenys, siekdami išvengti Irano sankcijų, užsiėmė veikla Irano subjektų vardu, prieš tai negavę reikiamų licencijų iš JAV izdo departamento Užsienio turto kontrolės biuro (OFAC).

Pranešime nurodoma, kad Mokhtari užėmė vadovaujančias pareigas ir (arba) išlaikė nuosavybės kontrolę daugelyje įmonių Irane ir Jungtiniuose Arabų Emyratuose (JAE), bendrai vadinamų „FSR tinklu“. Mokhtari ir jam padėję asmenys naudojo FSR tinklą, kad teiktų paslaugas Irano subjektams, sudarant sandorius, susijusius su Irano naftos chemijos produktais, įskaitant naftos chemijos produktų perdirbimą ir gabenimą jūra. Mokhtari ir jam padėję asmenys naudojo JAE esančias banko sąskaitas, įskaitant Bitubiz FZE, kuri buvo FSR tinklo dalis ir kurią Mokhtari panaudojo, kad įvykdytų finansines operacijas JAV doleriais.

Kaip nurodoma kaltinamajame akte, maždaug nuo 2013 m. vasario mėn. iki 2017 m. birželio mėn. Mokhtari ir keli Irano piliečiai dalyvavo veiksmuose, siekdami paremti neteisėtą naftos chemijos produktų siuntimą į Iraną ir iš jo, tokiu būdu pažeisdami JAV taikomas sankcijas Iranui. Vykdydamas aukščiau nurodytą schemą ir siekdamas nupirkti du suskystintų naftos dujų (SND) tanklaivius, skirtus gabenti Irano naftos chemijos produktus tarptautinės prekybos tikslais, Mokhtari įkūrė Panamoje fiktyvią bendrovę East & West Shipping Inc. Pasinaudojęs East & West Shipping Inc. Mokhtari perdavė laivų nuosavybę kitiems subjektams, kad nuslėptų tikruosius finansinius ir nuosavybės interesus. Vėliau Mokhtari pasitelkė dar vieną subjektą, Greenline Shipholding Inc., kurio tikslas buvo kontroliuoti abiejų SND laivų operacijas.

Daugiau informacijos (anglų k.): [Virginia Man Pleads Guilty to Conspiring to Violate Iranian Sanctions | OPA | Department of Justice](#)

OFAC išleido bendrąją licenciją dėl kovos su terorizmu ir gaires dėl Irano komunikacijos

2023 m. sausio 12 d. OFAC išdavė **Bendrąją licenciją 21B** dėl ribotų saugos ir aplinkosaugos sandorių, susijusių su tam tikrais laivais, pagal Pasaulines terorizmo sankcijų nuostatas. Atitinkamai, Bendroji licencija 21B leidžia iki 2023 m. balandžio 13 d. atlikti visus sandorius, kurie paprastai būna atsitiktiniai ir būtini bendrojoje licencijoje nurodytai saugos ir aplinkosaugos veiklai vykdyti, kuri susijusi su tam tikrais Bendrojoje licencijoje išvardytais asmenimis, subjektais ar laivais, kuriems taikomos JAV sankcijos. Tokia leidžiama veikla yra:

- bet kurių blokuotų laivų, išvardytų Bendrojoje licencijoje, saugos prijungimas ir inkaravimas uoste;
- bet kurio blokuoto laivo įgulos sveikatos užtikrinimas; ir
- bet kurio blokuoto laivo avarinis remontas.

Bendroji licencija 21B pilnai pakeičia 2022 m. gruodžio 14 d. išduotą Bendrąją licenciją Nr. 21A.

OFAC taip pat pateikė naują DUK **1097**, kuriame nurodoma, kad pasibaigus Bendrosios licencijos 21B galiojimo laikui, JAV asmenims bus draudžiama atlikti bet kokias operacijas su blokuotais asmenimis arba laivais, išvardytais Bendrojoje licencijoje 21B, nebent būtų gautas atskiras OFAC leidimas. JAV asmenys, negalintys sudaryti Bendrąją licencija 21B įgaliotų sandorių iki 2023 m. balandžio 13 d. raginami kreiptis pagalbos į OFAC.

Ne JAV asmenys, įskaitant užsienio finansų įstaigas, paprastai nerizikuoja sulaukti sankcijų už sandorius su blokuotais asmenimis, kai tokiems sandoriams nereikia specialios licencijos, ir jei sandorius atlieka JAV asmuo.

2023 m. sausio 11 d. OFAC paskelbė DUK **1110** ir atnaujino DUK **337-346, 348, 434-443 ir 853**, susijusius su Bendrąja Licencija D-2. Pažymėtina, kad Bendroji licencija D-2 buvo išleista 2022 m. rugsėjo mėn. ir jos pagrindu yra leidžiama eksportuoti į Iraną tam tikras paslaugas, programinę ir techninę įrangą, susijusią su interneto ryšiu.

OFAC išdavė su Rusija susijusias su bendrąsias licencijas

2023 m. sausio 17 d. OFAC išdavė:

- **Bendrąją licenciją 6C**, kurios pagrindu yra leidžiama atlikti sandorius, susijusius su žemės ūkio prekėmis, vaistais, medicinos prietaisais, atsarginėmis dalimis ir komponentais arba programinės įrangos atnaujinimais;
- **Bendrąją licenciją 54A**, kurios pagrindu yra leidžiami visi sandoriai, kurie paprastai būna atsitiktiniai ir būtini įsigyjant bet kokius VEON Ltd. arba VEON Holdings B.V. skolos ar nuosavybės vertybinius popierius, jei skolos ar nuosavybės vertybiniai popieriai buvo išleisti iki 2022 m. birželio 6 d.;
- **Bendrąją licenciją 28B**, kurios pagrindu iki 2023 m. kovo 18 d. yra leidžiami visi sandoriai, kurie paprastai yra atsitiktiniai ir būtini norint užbaigti sandorius, susijusius su akcine bendrove „Transkapitalbank“ (TKB) arba bet koku subjektu, kuriam TKB priklauso tiesiogiai arba netiesiogiai, 50 procentų ar didesne dalimi (bendrai – TKB subjektai), ir kurie skirti arba kilę iš Afganistano ir draudžiami pagal Vykdomąjį Įsakymą E.O. 14024, su sąlyga, kad bet koks mokėjimas bet kuriam TKB subjektui bus atliktas į užblokuotą sąskaitą.

JAV įmonė pripažino pažeidusi eksporto ribojimus

2023 m. sausio 11 d. JAV federaliniame teisme T.Jiang ir jo Kalifornijoje įsikūrusi bendrovė „Broad Tech System, Inc.“ (toliau - Broad Tech) buvo pripažinti kaltais dėl JAV Eksporto kontrolės įstatymo pažeidimo ir pinigų plovimo, susijusio su planu nelegaliai eksportuoti JAV kilmės chemines medžiagas į CETC 55 - Kinijos valstybiniam subjektui, kuris įtrauktas į įmonių, kurioms neleidžiama gauti Jungtinėse Valstijose pagamintų produktų, sąrašą.

Pažymėtina, kad 2018–2019 m. T. Jiang ir Broad Tech susitarė su darbuotoju nupirkti cheminių medžiagų, būtinų lustų gamybai iš JAV gamintojo tam, kad galėtų šias medžiagas eksportuoti CETC 55, esančiai Kinijoje. Aukščiau nurodyti asmenys sąmoningai pateikė melagingus ir klaidinančius dokumentus JAV vyriausybei ir laivybos kompanijoms, kad nuslėptų galutinę prekių paskirties vietą.

Daugiau informacijos (anglų k.): [California-Based Company, Company President Plead Guilty in Scheme to Violate the Export Control Act](#)

Rusijos ir JK piliečiams paskelbti kaltinimai dėl sankcijų Rusijai vengimo

2023 m. sausio 11 d. JAV Kolumbijos apygardos teisme buvo išslaptinti kaltinimai, kuriuose Rusijos pilietis Vladislav Osipov ir JK pilietis Richard Masters kaltinami sankcijų vengimo palengvinimu ir dalyvavimu pinigų plovimo scheme, susijusioje su Tango jachta, kuri priklauso Rusijos oligarchui Viktorui Vekselbergui.

2018 m. balandžio mėn. Vekselbergui buvo nustatytos sankcijos pagal JAV Prezidento Vykdomąjį Įsakymą E.O. 13662. 2022 m. kovo mėn. jis buvo įtrauktas į SDN sąrašą pagal Vykdomąjį Įsakymą E.O. 14024.

Išslaptintame kaltinamajame akte nurodoma, kad A. Osipov sukūrė sudėtingą fiktyvių kompanijų struktūrą, siekdamas paslėpti Vekselbergo nuosavybės teisę į „Tango“, ir kad M. Masters, kurio Ispanijoje įsikūrusi įmonė valdė „Tango“, po to, kai Vekselbergas buvo įtrauktas į SDN sąrašą, esą sukūrė schemą, kaip panaudojant klaidingą jachtos pavadinimą, nuslėpti galutinius JAV finansinių institucijų mokėjimų gavėjus.

Kaltinamajame akte taip pat teigiama, kad A. Osipov ir M. Mastersas patarė ir leido jachtos „Tango“ darbuotojams tęsti verslą su JAV įmonėmis, taikydami sprendimus, kad būtų išvengta sankcijų. Pavyzdžiui, buvo atliekami mokėjimai kitomis valiutomis ir per trečiąsias šalis. Tokiu būdu JAV įmonės tiekė jachtai „Tango“ JAV kilmės produktus ir paslaugas.

Ispanijos valdžios institucijos suėmė M. Masters ekstradicijos tikslais JAV prašymu. 2022 m. balandžio mėn. Ispanija įvykdė Ispanijos teismo įsakymą įšaldyti turtą - jachtą „Tango“ - vykdamas JAV Teisingumo departamento prašymą padėti vykdyti arešto orderį.

Daugiau informacijos (anglų k.): [Arrest and Criminal Charges Announced Against British and Russian Businessmen for Facilitating Sanctions Evasion of Russian Oligarch's \\$90 Million Yacht | OPA | Department of Justice](#)

Buvusiam JAV specialiajam agentui pateikti kaltinimai dėl JAV taikomų sankcijų Rusijai pažeidimų

2023 m. sausio 23 d. buvusiam aukšto lygio FTB agentui ir buvusiam sovietų ir rusų diplomatai pareikšti kaltinimai dėl tam tikros veiklos teikimo Rusijos oligarchui, kuriam taikomos JAV sankcijos.

Charles McGonigal yra buvęs FTB kontržvalgybos skyriaus Niujorke specialusis agentas, išėjęs į pensiją 2018 m. Dirbdamas FTB, McGonigal prižiūrėjo Rusijos oligarchų, įskaitant O.Deripaską, tyrimus ir juose dalyvavo. Sergey Shestakov – buvęs sovietų ir rusų diplomatas, vėliau tapęs JAV piliečiu ir dirbęs rusų vertėju teismuose bei vyriausybėse įstaigose.

2021 m. McGonigal ir Shestakove teikė paslaugas O.Deripaskai, pažeisdami JAV sankcijas. 2018 m. vykdydami derybas su Deripaskos agentu, McGonigal, Shestakov ir O.Deripaskos agentas, panaudodami fiktyviasias bendroves kaip sandorio šalis pasirašytoje sutartyje, kurioje buvo nurodytos teikiamos paslaugos, siekė ne tik suklastojus parašus gauti mokėjimus iš O.Deripaska, tačiau tuo pačiu ir nuslėpti tikruosius mokėjimų siuntėjus bei gavėjus.

Pažymėtina, kad tiek McGonigal, tiek ir Shestakov žinojo, kad jų veiksmai pažeidžia JAV sankcijas, nes, be kitų priežasčių, McGonigal būdamas FTB specialiuoju agentu, gavo tuomet įslaptintą informaciją, kad Deripaska yra įtrauktas į oligarchų, kuriems gresia sankcijos, sąrašą.

Daugiau informacijos (anglų k.): [Former Special Agent In Charge Of The New York FBI Counterintelligence Division Charged With Violating U.S. Sanctions On Russia | USAO-SDNY | Department of Justice](#)

2023 m. sausio 23 d. OFAC nustatė sankcijas Irano Islamo revoliucijos gvardijos (IRGC) kooperatyvo fondui ir penkiems jo valdybos nariams, žvalgybos ir saugumo ministro pavaduotojui bei keturiems vyresniesiems IRGC vadams Irane. OFAC sankcijas aukščiau minėtiems subjektams nustatė koordinuojant veiksmus su Jungtine Karalyste ir Europos Sąjunga. Šios sankcijos yra nukreiptos į pagrindinį IRGC ekonominį ramstį, iš kurio finansuojama didžioji dalis žiaurais režimo slopinimo.

Daugiau informacijos (anglų k.): [Treasury Sanctions the IRGC Cooperative Foundation and Senior Iranian Officials Connected to Protest Suppression | U.S. Department of the Treasury](#)

KITOS NAUJIENOS

Nyderlandų Aukščiausiasis Teismas patvirtino žemą tyčinių ES sankcijų pažeidimų įrodymų lygį

2023 m. sausio 10 d. Nyderlandų Aukščiausiasis Teismas byloje ECLI:EN:HR:2023:2 nurodė, kad taikytinas įrodinėjimo standartas „tyčiniams“ ES sankcijų pažeidimams pagal Nyderlandų teisę paprastai yra žemas. Nuosprendyje patvirtinta, kad nors kaltinamojo tyčia dėl atitinkamo sankcijų draudimo sudedamųjų dalių turi būti pakankamai įrodyta, kad būtų konstatuotas tyčinis pažeidimas, tyčios dėl elgesio neteisėtumo įrodinėti nereikia.

Aukščiau nurodyta byla yra susijusi su tariamu netiesioginiu lėšų suteikimu (vienkartiniu 245 EUR pavedimu) vienai ar kelioms į sankcijų sąrašą įtrauktoms teroristinėms organizacijoms, tokiu būdu pažeidžiant Reglamento (ES) 881/2002 2 straipsnio 2 dalį. Šiame straipsnyje nustatyta, kad "I priede išvardytiems fiziniams arba juridiniams asmenims, subjektams, įstaigoms ar grupėms arba jų naudai neleidžiama tiesiogiai arba netiesiogiai naudotis jokiais lėšomis ar ekonominiais ištekliais."

Pažymėtina, kad Nyderlanduose už ES ribojamųjų priemonių pažeidimus be kita ko, gali būti skiriamos baudos, viešieji darbai arba įkalinimas. Nors atsakomybė gali būti ir už netyčinius pažeidimus, galimos maksimalios nuobaudos už tyčinius pažeidimus yra žymiai didesnės.

Nyderlandų Aukščiausiasis Teismas nuosprendyje konstatavo, kad nėra teisinio pagrindo daryti išvadą, jog turi būti (taip pat) įrodyta, jog kaltinamasis ketino nesilaikyti atitinkamų ES sankcijų, kad būtų galima nustatyti tyčinį sankcijų pažeidimą pagal Nyderlandų įstatymus. Tačiau Aukščiausiasis Teismas pažymėjo, kad Apeliacinės instancijos teismas nepakankamai pagrindė savo išvadas dėl kaltinamojo tyčios dėl draudžiamo elgesio požymių (šiuo atveju (i) lėšų ar ekonominių išteklių suteikimo (ii) asmeniui, kuriam taikomos sankcijos, arba jo naudai). Atitinkamai, Aukščiausiasis Teismas panaikino nuosprendį tam tikrose dalyse ir grąžino klausimą nagrinėti iš naujo.

Daugiau informacijos (olandų k.): [ECLI:NL:HR:2023:2, Hoge Raad, 21/01463 \(rechtspraak.nl\)](#)

Prancūzijos tyrimas nustatė, kad Alpes-Maritimes nekilnojamojo turto agentai nesilaiko sankcijų

2023 m. sausio 12 d. paskelbtos Prancūzijos konkurencijos, vartotojų reikalų ir sukčiavimo kontrolės generalinio direktorato (DGCCRF) ir departamento, atsakingo už Prancūzijos Alpes-Maritimes gyventojų apsaugą, atlikto bendro tyrimo išvados, kuriose nurodoma, kad **60 % nekilnojamojo turto agentų, veikiančių tam tikrose Prancūzijos Alpių-Maritimes departamento savivaldybėse, visiškai nesupranta arba nevykdo savo įsipareigojimų, siekiant įgyvendinti turto įšaldymo priemonės nustatytas pagal ES taikomas sankcijas Rusijai.** Tyrimo išvadose pabrėžiama, kad tam tikri agentai nesugeba:

- patikrinti savo klientų vardų ir pavardžių pagal Iždo generalinio direktorato asmenų/subjektų, kuriems taikomas turto įšaldymas, registrą;
- nedelsiant įgyvendinti turto įšaldymo priemones; ir (arba)
- informuoti Iždo generalinį direktoratą, kad buvo imtasi turto įšaldymo priemonių.

Tiriamos savivaldybės buvo pasirinktos dėl to, kad jose registruota daug prabangių objektų.

Daugiau informacijos (prancūzų k.): [Lutte contre le blanchiment des capitaux et le financement du terrorisme : la DGCCRF mène une action coup de poing dans les Alpes-Maritimes | economie.gouv.fr](#)